

POUČENÍ

- Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) je povinna dodat všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v tomto období pojištěna, vyplněný přehled o svých příjmech a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, zaplacených zálohách na pojistné, vyměřovacím základu stanoveném podle § 3a zákona č. 592/92 Sb., a pojistné vypočteném z tohoto vyměřovacího základu **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za rok 2020**. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou, nebo OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají formulář „Přehled OSVČ“ nejpozději do 8. 4. 2021.**
- Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna uvést v oddílu 3 „Přehledu OSVČ“.**
- Do „Přehledu OSVČ“ se zahrnují veškeré příjmy z roku 2020 (řádek č. 1) a veškeré výdaje z roku 2020 (řádek č. 2) uvedené v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U osoby, která vede účetnictví, u společníka veřejné obchodní společnosti a u komplementáře komanditní společnosti se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho udržení považuje základ daně z příjmů z této činnosti (tzv. dílčí základ daně). U osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se za příjem považuje (jde-li o příjmy stanovené paušální částkou) předpokládaný příjem a za výdaje vynaložené na jeho dosažení se považují předpokládané výdaje za takový rok.
- Doplatek pojistného za rok 2020 je splatný vždy nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán formulář „Přehled OSVČ“. Číslo účtu je uvedeno na www.cpzp.cz (plátcí / bankovní účty pro plátce pojistného).**
- Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto „Přehledu OSVČ“, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný „Přehled OSVČ“ a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li formulář „Přehled OSVČ“ opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný formulář „Přehled OSVČ“, nejedná se o opravný formulář „Přehled OSVČ“, ale o změnový formulář „Přehled OSVČ“.
- Výše uvedené povinnosti mají také osoby, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnilly zdravotní pojišťovnu v roce 2020, nebo v roce 2021 před odevzdáním „Přehledu OSVČ“.
- Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se zahrnují platby za rok 2020, provedené od 9. 1. 2020 do 8. 1. 2021 včetně. Nezahrnují se platby penále, pokud, doplatky na základě dřívějších „Přehledů OSVČ“ a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“. Prokázán přeplatek bude poukázán na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto „Přehledu OSVČ“, zda žádá o vrácení přeplatku, vč. uvedení čísla bankovního účtu, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období.
Za měsíce březen – srpen 2020 neměla OSVČ stanovenou povinnost platit zálohy, pokud byly stanoveny do výše vypočtené z jedné dvanáctiny aktuálně platného minimálního vyměřovacího základu. Záloha na pojistné, kterou by OSVČ zaplatila za toto období, se považuje za zaplacenou až do výše 2 352 Kč. Tyto zálohy jsou vyčísleny v řádku 41a jako součin záloh odpovídajících skutečností roku 2020 (řádek č. 40) a počtu měsíců (6a s minimem, 6b bez minima). Covid zálohy se přičtou k úhrnu zaplacených záloh (řádek č. 41).**
- Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů OSVČ, je také považována za OSVČ. Musí být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, přihlášená v kategorii „**osoba samostatně výdělečně činná**“, **musí podávat samostatný „Přehled OSVČ“ a platit zálohy na pojistné**, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena.
- Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ:**
 - v celých kalendářních měsících, ve kterých OSVČ byla **současně zaměstnancem a zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není OSVČ povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 4 Poučení.
 - zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za celé kalendářní měsíce, ve kterých byla uznána práce neschopnou, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.
Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v „Přehledu OSVČ“ nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.
- Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2020 stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:
 - plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.). Osoba, která je nezaopatřené dítě nejdéle do 26 let věku, doloží potvrzení o studiu, žena na mateřské dovolené a osoby na rodičovské dovolené doloží potvrzení – přehled vyplacených dávek státní sociální podpory.
 - v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
 - OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání „Přehledu OSVČ“ doloží OSVČ **tuto skutečnost potvrzením OSSZ**),
 - OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
 - OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku (**doložit rodný list dítěte (dětí), čestné prohlášení o celodenním, osobním a řádném pečování o dítě (dětí) ve smyslu zákona**). Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
- Minimální vyměřovací základ pro rok 2020 činí dvanáctinásobek 50% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Pro rok 2020 se počítá s částkou 34 835 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2020 je roven částce 17 417,50 Kč (řádek č. 9).**
- Vyměřovací základ se v roce 2021 stanovuje z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální měsíční záloha v roce 2021 činí 2 393 Kč. Při výpočtu minimální zálohy pro rok 2021 se vychází z průměrné mzdy v národním hospodářství. Na základě nařízení vlády 381/2020 Sb. se pro rok 2021 počítá s částkou 35 441 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2021 je roven částce 17 720,50 Kč.**
- Nová výše zálohy podle řádku č. 51, „Přehledu OSVČ“ musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán „Přehled OSVČ“, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný „Přehled OSVČ“ předložen v roce 2022. Změna zálohy v průběhu období podle předchozí věty je možná pouze v těchto případech:
 - plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 14 Poučení,
 - dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu – OSVČ musí platit zálohy vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu,
 - změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 10 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě č. 10, musí hradit alespoň minimální zálohu,
 - změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě č. 9, je povinna hradit zálohu (a naopak).OSVČ, která je v době podání „Přehledu OSVČ“ osvobozena od platby záloh, uvede jako výši zálohy nulu a vypočtenou výši dle řádku č. 51 „Přehledu OSVČ“ uvede v závorce. Jestliže přestane platit osvobození od platby záloh (i na část měsíce), oznámí OSVČ tuto skutečnost a začne platit zálohy uvedené v závorce.
- Snížení zálohy není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou. **O novou výši záloh pro rok 2021 je možno požádat až od 1. 4. 2021.** Snížení zálohy lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán formulář „Přehled OSVČ“.
- Dotazy zodpoví kontaktní místa ČPZP, nebo informační centrum ČPZP na telefonním čísle 810 800 000. Obecné informace včetně formuláře jsou také na www.cpzp.cz